

F. t. l. vedr. straffeloven og militær straffelov

Hertil kommer, at tortur folkeretligt anses for at være en særdeles alvorlig forbrydelse, og at en bestemmelse om torturhandlinger i straffeloven måske vil kunne medvirke til at øge opmærksomheden om tortur. Det er også blevet anført, at en sådan bestemmelse vil kunne understøtte Danmarks deltagelse i det brede internationale samarbejde om at bekæmpe tortur og Danmarks støtte til det arbejde, som udføres af FN's Komité mod Tortur.

Endelig kan det anføres, at en torturbestemmelse, der er udformet i overensstemmelse med definitionen i Torturkonventionen, vil gøre det enklere at kategorisere eventuelle strafbare handlinger, der har karakter af tortur, så det i givet fald ville blive tydeligere, hvor mange straffesager der måtte vedrøre tortur.

3.2.2. Straffelovrådet anfører heroverfor en række hensyn, som taler imod at indsætte en særlig bestemmelse om torturhandlinger i straffeloven.

Straffelovrådet anfører, at det vil være vanskeligt at fastlægge et entydigt torturbegreb i en sådan bestemmelse. Tortur er således forbudt i medfør af en række forskellige folkeretlige konventioner mv., som fortolkes af forskellige internationale organer. Blandt de folkeretlige konventioner mv., som Danmark har tiltrådt, indeholder Torturkonventionen og Statuten for Den Internationale Straffedomstol forskelligt afgrænsede definitioner af begrebet tortur, jf. pkt. 2.1 ovenfor.

Det er Straffelovrådets opfattelse, at skønt Torturkonventionen må anses for at være det centrale folkeretlige instrument, som påbyder deltagerstaterne at kriminalisere torturhandlinger, ville det være naturligt også at tage hensyn til de øvrige folkeretlige instrumenter, som Danmark har tiltrådt, hvis der skulle udformes en egentlig straffebestemmelse, der kriminaliserer torturhandlinger. Det ville således være ønskeligt, at en egentlig straffebestemmelse om torturhandlinger kunne omfatte alle elementer af torturbegrebet, sådan som dette er anvendt i de relevante folkeretlige instrumenter.

Da der imidlertid er forskellige forståelser af torturbegrebet i de forskellige folkeretlige instrumenter, vil det være vanskeligt at fastlægge et entydigt torturbegreb på én samlet straffebestemmelse om torturhandlinger på en måde, som sikrer, at kriminaliseringen af torturhandlinger til enhver tid er på linje med de forpligtelser og anbefalinger, der følger af de forskellige konventioner mv. om tortur.

Hertil kommer, at definitionen af tortur i Torturkonventionens artikel 1, stk. 1, er kompliceret og indeholder en række begreber, hvis nærmere indhold er uklart. Det er således ikke entydigt fastlagt, hvad der

ligger i begreberne stærk fysisk eller mental smerte eller lidelse. Endvidere er det uklart, hvad der ligger i, at en torturhandling er foretaget »af nogen grund baseret på nogen form for forskelsbehandling«. Straffelovrådet fremhæver i den forbindelse, at det grundlæggende strafferetlige legalitetsprincip, jf. herved straffelovens § 1 og artikel 7 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, kræver en høj grad af præcision i afgrænsningen af, hvad der skal betragtes som strafbart.

Straffelovrådet bemærker endvidere, at en egentlig straffebestemmelse, der kriminaliserer torturhandlinger særskilt, ville skulle dække et meget bredt og omfattende spektrum af handlinger, idet tortur kan have meget forskellige former og formål. Tortur kan således udøves gennem f.eks. drab, vold, ulovlig tvang, frihedsberøvelse og trusler, der begås med et eller flere forskelligartede formål. Sker der f.eks. i forbindelse med aftvingelse af oplysninger et drab, vil der kunne foreligge tortur. Aftvinges de samme oplysninger ved anvendelse af trusler, vil der ligeledes kunne være tale om tortur. Der er stor forskel på disse tilfælde, men denne forskel vil ikke komme til udtryk ved en egentlig straffebestemmelse, der i givet fald skulle omfatte alle torturhandlinger.

Straffelovrådet finder det endvidere væsentligt, at strafferammerne i straffeloven afspejler grovheden af den pågældende handling. Dette taler også imod en egentlig torturbestemmelse i straffeloven, da tortur som nævnt findes i mange former fra de allervesteste (som f.eks. drab) til de forholdsvis begrænsede (som f.eks. trusler). Strafferammen i en egentlig straffebestemmelse om torturhandlinger måtte således omfatte straffelovens strengeste straf, dvs. livstidsstraffen, for at dække tilfælde, hvor torturhandlinger medfører døden. I forhold til de mindre grove tilfælde af tortur ville en sådan strafferamme – selv om der må ses med stor alvor på alle former for tortur – anses for at være for vid og uden rimelig sammenhæng med strafværdigheden af disse mindre grove forhold.

En egentlig straffebestemmelse, der kriminaliserer torturhandlinger, vil således vanskeligt kunne udformes sådan, at den afspejler den enkelte handlingens karakter og alvor. Det vil efter Straffelovrådets opfattelse give en klarere og mere oplysende retstilstand, hvis torturhandlinger straffes efter straffelovens allerede gældende straffebestemmelser kombineret med en bestemmelse, der under hensyn til handlingens form og formål kvalificerer forholdet som tortur, og som skal tages i betragtning ved fastsættelsen af straffen, jf. pkt. 3.2.4 nedenfor.